

OSTATNIE WIADOMOSCI

Redakcja i Administracja
ul. Rydza-Smigłego № 6
Telefon № 59.**GRODZIENSKIE**

Cena 10 gr.

Rok V.

GAZETA PORANNA DLA WSZYSTKICH

Nr. 276

Masakra Włochów w górach

3.000 doskonale uzbrojonych żołnierzy przeszło na stronę Abisynji

(Własna obsługa radio-telegraficzna z Aleksandrii)

Dzień wczorajszy upłynął naogół spokojnie na froncie abisyńskim. Jedynie na południu w okolicach Magalo i Ome-in doszło do kilku poważniejszych uderzeń, w których oddziały abisyńskie ogniem karabinów maszynowych odrzuciły Włochów o 3 kilometry wstecz, masakrując po drodze.

Według źródła włoskich Abisyńczycy uzbrojeni byli w karabiny maszynowe najnowszej konstrukcji, oddające podobno aż 800 strzałów na minutę. Była to dość przykra niespodzianka dla żołnierzy włoskich, gdyż owe kilka straconych kilometrów terenu wobec górzystej, pełnej zdradzieckich nierówności okolicy odzyskać będzie bardzo ciężko. Poza tem na froncie południowym jest cisza, widocznie włoscy lotnicy chcą nabrać nowego „oddechu”.

WIELKA DEFILADA W ADUL

W Aduli odbył się w godzinach wieczorowych uroczysty obchód z udziałem głównodowodzącego armią włoską gen. de Bono. Po defiladzie gen. de Bono udekorował kilku oficerów i żołnierzy orderami „korony włoskiej”. Gen. de Bono udaje się obecnie przez Massanę, okrężną drogą, do Somali. Jest to jeszcze jeden dowód, że najbliższe dni przyniosą decydujący szturm na Abisynję od południa.

Po zdradzie zięcia Negusa ras Seyum, dowódca armii północnych nadesłał cesarzowi wyrazy hołdu i zapewnił go o wierności swojej i wojska. Duże zadowolenie wywołała w Addis-Abebie wiadomość, że somalijski król Sabatari przeszedł z 3.000 doskonale uzbrojonych ludzi na stronę wojsk etiopskich.

Jedyny pociąg, który wczoraj wyszedł z Addis-Abeby, za trzymany został w Harrarze i ruszy dopiero w nocy; zarządzenie powyższe tłumaczone jest niedostateczną w tej chwili ochroną toru kolejowego.

35.000 OCHOTNIKÓW CHWYCIŁO ZA BRONĀ

W godzinach rannych cesarz Helle Selassie był obecny na rewii 35.000 ochotników, udających się na front południowy. Cesarz zabawi w stolicy jeszcze 2 dni i wyjedzie do Harraru razem ze swym doradcą wojskowym, szwedzkim generałem Virginem.

Cisza na obu frontach wywołała, rzecz dziwna, duże zaniepokojenie w Addis-Abebie. Kupcy i urzędnicy (cudzoziemcy) chcieli na czas wojny wysłać swe rodziny do Berberg i Adenu (terytorja angielskie) brytyjski konsul wyraźnie się jednak temu sprzeciwił.

Jak się okazuje, w Adenie skoncentrowanych jest obecnie 8.000 żołnierzy angielskich gotowych w każdej chwili do kilgodzinnej jazdy przez cię-

sinę Bab El Mandes i lądowania nawet w Eytrei, oczywiście gdyby zatarg o sankcje angielskie wobec Włoch stał się jeszcze ostrzejszy.

W ciągu ostatnich trzech dni przez kanał Suezki przepłynęły 2 okręty włoskie, wiozące

chorych i rannych żołnierzy do kraju. Według pogłosek, które mimo najsurowszej izolacji tych okrętów rozeszły się po Egipcie, całe pułki włoskie chorują obecnie ...na oczy.

Na froncie południowym zorganizowane zostały specjal-

ne lotne oddziały lekarskie, które jednak tej przykłej epidemii zaradzić nie mogą. Zresztą są to tylko pogłoski, którym gwałtownie zaprzecza Rzym i o których milczą narazie dziennikarze ulokowani w głównej kwaterze armii włoskiej.

100.000 za głowę Gugsy

Nawet żona wyrzeka się zdrajcy

Więść o zdradzie rasa Gugsy z szybkością błyskawicy rozszalała się po całej Abisynji. W każdej miejscowości zebrały się olbrzymie tłumy oburzonych Abisyńczyków, którzy wygrzali się zdrajcy. Największa chyba demonstracja odbyła się w Makalle, miejscu zamieszkania Gugsy. Przed jego pałacem zebrał się olbrzymi tłum kobiet (wszyscy mężczyźni są bowiem na froncie) wznosząc wrogie okrzyki przeciw księciu.

W pewnej chwili na taras wyszła żona Gugsy, która, jak wiadomo, jest córką Negusa, i oświadczyła zebranym, że wyrzeka się swego męża, że nie chce być żoną zdrajcy. Na zakończenie zaś dorzuciła: — Wzywam każdego Abisyńczyka, który spotka się oko w oko z rasem Gugsą, by go sprzątnął z powierzchni ziemi.

Również i Negus jest oburzony postępkiem swego zięcia i wyznaczył nagrodę w wysokości 100 tysięcy dla tego, który

mu przyniesie głowę zdrajcy.

Francuski „Intrensigeant” donosi z Abisynji, że zdrajca jest już zaszytowany. A na jego zastygłych zwłokach znaleziono kartkę tej treści „Śmierć

zdrajcy!”
Tę wiadomość prostują z Rzymu, twierdząc, że Gugsy żyje i znajduje się na włoskim okręcie wojennym, który wyruszył do Europy.

Włosi zdobyli Aksum

RZYM (PAT.) Zajęcie miasta Aksum przez oddziały włoskie zdaje się nie ulegać wątpliwości,

choć nie zostało jeszcze oficjalnie potwierdzone. Miasto, odcieczone od szeregu dni, oddane zostało podobno bez walki.

Sankcje finansowe uchwalone

GENEWA (PAT.) Komitet 18-tu zebrał się wczoraj rano dla zbadania raportu rzeczoznawców w sprawie zastosowania sankcyj finansowych, które zostały przyjęte. Później komitet przystąpi do zbadania

sankcyj ekonomicznych. Informacje prasy na temat prac komitetu wywołały pewne poruszenie wśród jego członków, gdyż obrady komitetu toczyły się przy drzwiach zamkniętych.

Garibaldi rokuje z Anglią?

Z Londynu donoszą, że przy bywa tam dziś gen. Enrico Garibaldi, wnuk znakomitego

wodza powstania włoskiego w 1869 r.

W kołach politycznych mówią, że gen. Garibaldi przybywa z ważną, nieoficjalną misją od Mussoliniego, wysłania nastroszów w rządzie i społeczeństwie angielskiego w stosunku do Włoch.

Dziennik londyński „Daily Telegraph” podaje w związku z tem, że tego rodzaju przypuszczenia odpowiadają sytuacji, jaką wytworzyli Włosi przez zdobycie Aduli. Oczywiście, w mniemaniu włoskim, to zwycięstwo, zresztą celowe przez prasę włoską, wyolbrzymione, wytwarza ma sytuację, w której ewentualne rokowania Włoch z Abisynją, musiałyby być dla Włoch korzystne.

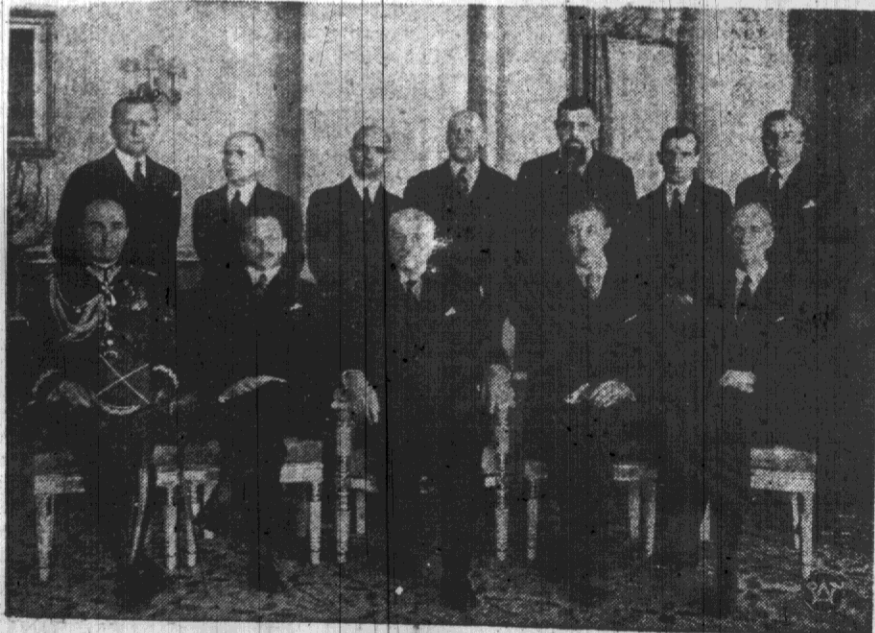
Anglicy opuszczają Addis-Abebe

ADDIS ABEBA (PAT.) Poselstwo Wielkiej Brytanji zwołało zebranie wszystkich obywateli brytyjskich i zaleciło kobietom i dzieciom opuścić niezwłocznie stolicę oraz zawezwało mężczyzn do poczynienia przygotowań na wypadek konieczności nagłego wyjazdu.

ADDIS ABEBA (PAT.) — Obiegają tu pogłoski, że miasta Hauzein i Sokota wpadły w ręce Włochów.

Norcy szef rządu
M. Zyndram-Koścalkowski

Zastępca działacz wolnościowy, były poseł na Sejm, później wojewoda białostocki, prezydent m. st. Warszawy, ostatnio zaś minister Spraw Wewnętrznych.

Na zdjęciu nowi ministrowie u Pana Prezydenta po złożeniu przysięgi. Siedzą od lewej: minister Spraw Wojskowych gen. Tadeusz Kasprzycki, prezes Rady Ministrów Marjan Zyndram Koścalkowski, Wewnętrznych Wł. Raczkiewicz.

Stoją od lewej: minister Poczty i Telegrafów Emil Kaliński, minister Komunikacji Michał Butkiewicz, minister Przemysłu i Handlu dr. Roman Górecki, minister Opieki Społecznej Wł. Jaszczolt, kier. Min. W. R. i O. P. prof. Konstanty Chyliński, minister Rolnictwa i Reform Rolnych Julian Poniatowski, minister Sprawiedliwości Czesław Michałowski.

Co to jest Abisynja?

Abisyńczyk zdejmuje spodnie raz na rok a myje się stęchłym masłem

Abisynja jest państwem absolutnym. Na czele państwa stoi król królów. Wskazuje to, że istnieją również królowie. Tak jest! Są to władcy poszczególnych prowincji, zależni od cesarza.

Obecnie granice państwa ustalił największy historyczny władca Abisynji Menelik II, który drogą podboju rozszerzył znacznie Abisynję. Już do jego czasów Abisynja rozpadła się na szereg względnie niezależnych królestw i księstw. Każdy z panujących zazdrośnie strzegł swej samodzielności i marzył o koronie cesarskiej. Zjednoczenie kraju przeprowadził Menelik II, jego dzieło prowadził naprzód obecny cesarz Haile Selassie I.

Pod wpływem prądów europejskich Menelik II stworzył w r. 1907 gabinet złożony z 7 ministrów, których zadaniem jest pomagać cesarzowi w rządzeniu. Oczywiście są oni mianowani przez cesarza i jedynie jemu podlegają. W r. 1910 powołał cesarz jeszcze Radę Starszych, jest to również organ pomocniczy.

Obecny cesarz natomiast idąc po linii modernizacji powołał w r. 1931 parlament złożony z dwu izb. Parlament zresztą zbiera się bardzo rzadko, jedynie w ważnych sprawach, dla wysłuchania oświadczeń cesarskich i t. p. Parlament jest złożony jedynie z ludzi oddanych cesarzowi i jego uchwały podlegają zatwierdzeniu monarchy.

Obecna stolica kraju położona jest w samym centrum państwa. Addis - Abeba znaczy nowy kwiat. Skąd ta dziwna nazwa? Wielki cesarz Menelik II cierpiał w ostatnich latach swego długiego i pracowitego żywota również na reumatyzm.

Pewnego razu przybył w towarzystwie swej ukochanej żony Taitu z Antofto, udając się do gorących źródeł Fil-Oha. Wieczorem, po dostępcznym wycieczki kąpieli siarczanych, siedział w towarzystwie swej żony przed namiotem oglądając okolicę. Ciszę przerywała cesarzowa Taitu: „Daj mi tutaj kawałek ziemi, abym mogła sobie dom zbudować. Jest tu bardzo ładnie”. Cesarz spojrział na swoją żonę i odpowiedział: „Zbuduj dom, a dam ci ten cały szmat ziemi, który rozciąga się przed twoimi oczyma”.

W ten sposób w r. 1889 Menelik II kazał zbudować sobie pałac na wskazanej przez królową wyżynie. Cóż mógł zrobić dwór i wasalowie, którzy przecież muszą mieszkać obok cesarza? Przenieśli się również. Królowa nazwała powstające miasto Addis Abeba „nowy kwiat”. Miała oczywiście „nowy kwiat” w swoim bukietcie, dworów i miast.

Ale Addis Abeba była wtedy terenem bardzo zalesionym. Żołnierze trzebili puszcę pałac stare drzewa nieknieję przez wieki, które obecnie padły ofiarą kaprysu pięknej kobiety, mającej to szczęście, że jest żoną władcy tego kraju. Stolica liczy dziś około 160.000 mieszkańców, ale pod względem zajętego obszaru zapewne nie jest mniejsza od Paryża.

Addis Abeba posiada coś w rodzaju dzielnicy europejskiej. Wszystkie bowiem przedstawicielstwa zagraniczne otrzymały od Menelika bezpłatnie tereny pod budowę własnych siedzib. Cesarz sprzątnął drzewa eukaliptusowe

i zasadził je. Dzięki czemu stolica tonie formalnie w lesie drzew posiadających bardzo miły zapach. Jest to bardzo potrzebne, jeśli się uwzględni, że na Wschodzie ludzie mają mniej wrażliwe powonienie i zapachy tamtejsze bynajmniej nie są przyjemne dla europejskiego nosa. W Addis-Abebie jest jednak kilka ładnych gmachów zbudowanych w ostatnich latach przez włoskich inżynierów. Do najładniejszych budynków należy nowy pałac cesarski. Kilka ulic jest asfaltowanych nawet, ale zato pozostałe toną podczas pory deszczowej w błocie, a w innej porze są pełne kurzu i brudu. Stolica posiada oświetlenie elektryczne, ale lampy są jedynie na kilku głównych ulicach. Noc zapada w Afryce bardzo szybko. Są to przysłowiowe noce afrykańskie, to znaczy, że jest zupełnie ciemno. W tej porze spacer przez ulice Addis Abeby nie jest zalecony. Nic więc dziwnego, że jeśli ktoś wychodzi na miasto ma u boku rewolwer. Tak jest jednak nieco bezpieczniejsze.

Stolica Abisynji posiada dwa kina. Od roku są one nawet udźwiękowione. Uczęszczać tam jednakże mogą tacy Europejczycy, którzy przynajmniej rok mieszkają w Abisynji, gdyż filmy są stare. Do rozrywek Europejczyka zaliczyć jeszcze można wycieczki konne (a jakże, jest totalizator) i na tem koniec. Chyba, jeśli jeszcze uwzględnimy życie towarzyskie. Bo cóż pozostaje innemu tam ludziom jak wzajemne odwiedzanie się, opowiadanie plotek, wieszanie psów na siebie?

Addis - Abeba tętni jednakże życiem. Jest nawet jeden policjant regulujący ruch (przeszkolony przez belgijskich instruktorów). Wiele wózków amerykańskich, francuskich i włoskich. Cesarz również używa samochodu. Jest to wielki, czarny wóz amerykański. Mieszkańcy stolicy, podobnie jak innych bardzo nielicznych i małych miasteczek, żyją na ulicy. Tutaj skupia się handel, rzemiosło, życie rodzinne i publiczne. Plac przed katedrą jest punktem centralnym, drugi ośrodek życia stanowi rynek, plac targowy. Rzędem ustawione są n. p. maszyny do szycia przy których siedzą krawcy. Ktoś nabywa materiał na spodnie (białe płótno) krawiec bierze natychmiast miarę i szyje. Zresztą spodnie są bardzo specjalne. Są one od kolan zupełnie obcisłe, szczególnie przylegające do nóg. Abisyńczyk zdejmując spodnie raz albo dwa razy do roku. Wtedy wypada je rozpruć. Co kraj, to obyczaj. Niemniej ciekawym obyczajem toaletowym, jest wodo-

wstręt i smarowanie się masłem stęchłym. Abisyńczyk nie myje się, ale pociera w ciasto stęchłe masło. W taki sam sposób robi swoją fryzurę. Te zapachy — uwzględniwszy i szalone upały — możemy powiedzieć, że życie tam nie należy do najprzyjemniejszych. Ale trudno, ich to nie raz. A nas nie zapraszają!

Cesarz posiada bezpośredni kontakt z obywatelami. Przyjmuje w specjalnej wielkiej sali tych, którzy mają jakieś sprawy do króla królów. Członkowie rządu i sekretarze notują skargi, które są natychmiast rozpatrzone, albo też w najbliższej przyszłości. Cesarz podejmuje również uczciami swoich rodaków. Odbywają się one zazwyczaj z racji jakiegoś święta albo innej uroczystości państwowej. Tysiące ludzi je i pociągają wózek na koszt cesarza, chwając jego mądrość i hojność. Ministrowie też, od czasu do czasu, urzdują na ulicy, przed katedrą. Odnosi się to przede wszystkim do ministra sprawiedliwości, który jest najwyższym sędzią w kraju (naturalnie prócz cesarza). Taki pan spaceruje wraz z otoczeniem przez miasto. Przychodzi do niego różni interesanci. Najczęściej załatwia wszystkie interesy natychmiast, czasami odkłada do następnego „obchodu”. Widzimy więc, że niektóre działy administracji państwowej funkcjonują bardzo sprawnie, jeśli nawet prymitywnie. Ale poco tworzyć aparat skoro niema potrzeby? Dlaczego ma powołać we wszystkim Europę!

Abisynja jest krajem sprzeczności. Zachowała na wielu odcinkach jeszcze urok Wschodu, niezapuszczonego prymitywu, ale na innych znać już ślady Europy, ślady cywilizacji, ale nie kultury. Jest to jeszcze państwo feudalne, które robi skok w nieznaną. Skok ten rozpoczął się od budowy linii kolejowej Dżibuti — Addis — Abeba. Ale o tem następnym razem.

Zabić białego - to żart w Abisynji

Nastroje wojenne w Addis-Abebie

Włoskie gazety donoszą z Addis - Abeby, że ludność miasta gorączkowo przygotowuje się do włoskich ataków lotniczych. W stolicy znajduje się już 26 dział przeciwlotniczych, z których 20 ma chronić zamek królewski. Rząd z niecierpliwością oczekuje przybycia nowego transportu dział przeciwlotniczych ze Szwajcarii.

W mieście daje się wyczuć nastrój wojenny. Ceny na artykuły spożywcze stale i bez przerwy idą w górę. Większość dużych magazynów jak i wszystkie hotele zamknięto.

Jedynie kino, które jest jeszcze czynne, wyświetla tylko sceny wyruszenia włoskich oddziałów do Wschodniej Afryki.

— Aksum zdobyte przez Włochów! Ta wieść wywołała w Abisynji piorunujące wrażenie. Abisyńczyków opuszczała na chwilę wiara w zwycięstwo. Upadek Aksum był jedynym tematem dnia. Przygnębienie było wywołane

nie tylko znaczeniem strategicznym Aksum, lecz przeważnie dlatego że to miasto jest uważane przez Abisyńczyków za święte i dlatego, że z niem wiąże się długowiekowa historia czarnego państwa.

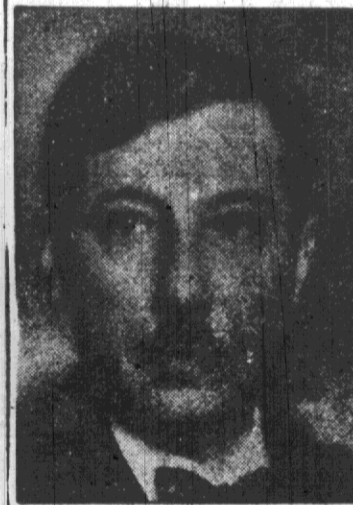
Aksum było starożytną stolicą Abisynji. Tu mieszkali wszyscy dawni czarni cesarze i stąd ponoć miała wyruszyć w podróż do Jerozolimy królowa Saba. Z tego miasta rządili mocarni królowie obojczykami Morza Czerwonego i trzymali w ciągłym strachu egipskich faraonów. W Aksum powstały też pierwsze kościoły i klasztory, do których jeszcze w czasach dzisiejszych ciągną tłumy czarnych pielgrzymów.

To też upadek Aksum wrogo nastroił Abisyńczyków ku Włochom. W obawie przed napaściami ambasada włoska była otoczona silnym kordonem wojska. Wszyscy interesanci byli wpuszczani do wnętrza za przepustkami, podpiswanymi przez samego posła, hrabiego Vinci. Obecnie, gdy stosunki dyplomatyczne między Abisynją a Włochami zostały zerwane, obywatele włoscy corychlej opuszczają Addis - Abebę, gdyż życie ich jest niepewne.

Niemniły wypadek zdarzył się naprzykład korespondentowi paryskiego „Paris-Soir”. Udał się on do biura prasowego w Addis - Abebie, znanego już z tego, że nie podaje one cudzoziemskim dziennikarzom żadnych informacji z frontu. Przed wejściem do budynku stał abisyński wojownik, uzbrojony od stóp do głowy. Ujrawszy białego, żołnierz wyciągnął szablę z pochwy, zaczął nią wymachiwać pod nosem dziennikarza i śmiał się do rozpuku. To był tylko „żart”. Lecz

francuski dziennikarz jest przekonany, że przy obecnych nastrojach, abisyński „zastównik” mógłby go nawet „na niby” przekłuć szablą i toby mu uszło bezkarnie.

Nowi ministrowie

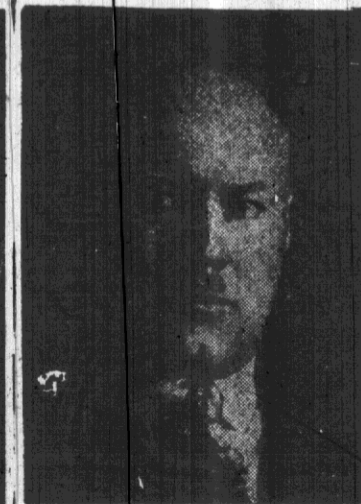
E. Krotkowski, wicepremier i minister Skarbu.

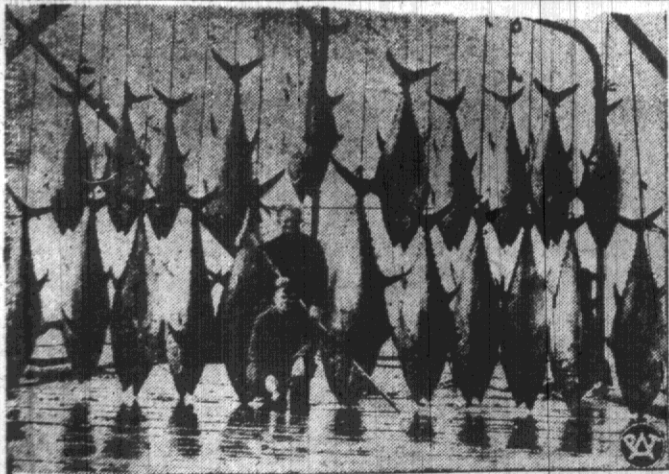
W. Raczkiewicz, minister Spraw Wewnętrznych.

R. Górecki, minister Przemysłu i Handlu.

W. Jaszczółt, minister Opieki Społecznej.

Dwaj nomojorczyki udali się na połów smacznych ryb, spotykanych na nierozległym morzach — tuńczyków. Jak widzimy połów udał się nań podziw — złowili oni bowiem 21 tuńczyków o ogólnej wagi 3677 kg. co stanowi swego rodzaju rekord rybolowczy dla amatorów.

